

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HÓN

TỔ LỊCH SỬ ĐỊA LÝ

MÔN LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ 8

(Từ ngày 17/02/2025 đến ngày 22/02/2025)

CHƯƠNG 6. VIỆT NAM TỪ THẾ KỈ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX

Bài 19. VIỆT NAM NỬA ĐẦU THẾ KỈ XIX

(Tiết 1,2,3)

A. LÝ THUYẾT

1. Sự ra đời của nhà Nguyễn

- Năm 1792, vua Quang Trung qua đời, nhà Tây Sơn suy yếu.
- Năm 1801 Nguyễn Phúc Ánh đem quân đánh chiếm kinh đô Phú Xuân, Nguyễn Quang Toản bị bắt.
- Năm 1802, nhà Nguyễn chính thức thành lập, đóng đô ở Phú Xuân (Thừa Thiên Huế).

2. Tình hình chính trị

- Nhà Nguyễn xây dựng nhà nước quân chủ tập quyền.
- Năm 1804, vua Gia Long đổi tên nước thành Việt Nam.
- Về cơ cấu hành chính, vua Gia Long trực tiếp quản lý 4 doanh, 7 trấn. Đến thời Minh Mạng cả nước chia thành 30 tỉnh và 1 phủ Thừa Thiên.
- Về luật pháp, nhà Nguyễn ban hành bộ Hoàng Việt luật lệ (Luật Gia Long)
- Về quân đội, chia thành 3 bộ phận: Thân binh, Cấm binh và Tinh binh.
- Về đối ngoại, thực thi “bang giao triều cống” với nhà Thanh, đối đầu với Xiêm, buộc Lào, Chân Lạp thần phục, buôn bán với Ấn Độ và các nước Đông Nam Á.

3. Tình hình kinh tế

a. Nông nghiệp:

- Chú trọng khẩn hoang, ưu tiên đất trồng lúa. Cho phép đất khai hoang thành đất tư.
- Thực hiện chính sách doanh điền, đào nhiều sông và kênh rạch.

→ Kích thích sản xuất nông nghiệp và mang lại hiệu quả trong trị thủy, quốc phòng, giao thông và định cư, ...

b. Thương nghiệp và thủ công nghiệp:

- Thủ công nghiệp: Các nghề truyền thống ngày càng phổ biến và chuyên nghiệp. Thủ công nghiệp nhà nước được tổ chức với quy mô lớn, trực tiếp quản lý việc khai mỏ, đúc súng, chế vũ khí, ...

- Thương nghiệp:

+ Buôn bán thuận lợi, nhiều thị tứ mới xuất hiện, thu hút thương nhân nước ngoài.

+ Thực hiện chế độ thuế khóa nặng nề và chính sách độc quyền ngoại thương, ... đã làm hạn chế nhiều sự phát triển của hoạt động giao thương.

4. Tình hình văn hóa:

Lĩnh vực	Thành tựu
Giáo dục- thi cử	- Năm 1803, Gia Long cho mở Đốc học đường - Từ năm 1807, nhà Nguyễn đã bắt đầu tổ chức các kì thi Nho học
Sử học	- Năm 1820, Quốc sử quán được thành lập để sưu tập, lưu trữ và biên soạn các bộ sử. - Nhiều tác phẩm sử học, địa lí ra đời, tiêu biểu như Đại Nam thực lục, Đại Nam nhất thống chí (Quốc sử quán)...
Văn học	Nhiều tác phẩm văn học nổi tiếng cũng xuất hiện thời kì này như: Truyện Kiều của Nguyễn Du, Lục Vân Tiên của Nguyễn Đình Chiểu, những tuyển tập thơ Nôm của Hồ Xuân Hương Bà Huyện Thanh Quan.
Nghệ thuật	- Có nhiều công trình kiến trúc nổi tiếng như Quần thể kiến trúc Cố đô Huế, các lăng tẩm, cột cờ ở Hà Nội... - Nhã nhạc cung đình Huế đã đạt đến đỉnh cao nghệ thuật ca diễn. Nghệ thuật ca múa nhạc dân gian phát triển rực rỡ.

B. LUYỆN TẬP, VẬN DỤNG

Câu 1: Hãy nối cột A với cột B tương ứng

A	B
a. 1/9/1858	1. Pháp tấn Gia Định
b. 17/2/1859	2. Pháp tấn công đại đồn Chí Hoà
c. 23/2/1861	3. Hiệp ước Nhâm Tuất
d. 5/6/1862	4. Pháp tấn công Đà Nẵng

Câu 2: Tìm hiểu thêm thông tin và cho biết những thành tựu văn hoá nào vào thời kì nhà Nguyễn được UNESCO ghi danh là Di sản văn hoá thế giới.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 3: Quá trình thực thi chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa của các vua nhà Nguyễn ngày xưa có giá trị như thế nào đối với công cuộc bảo vệ chủ quyền biển đảo của quốc gia Việt Nam ngày nay?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

C. DẶN DÒ

- **HỌC SINH HỌC BÀI CŨ, ĐỌC TRƯỚC BÀI 14-PHẦN ĐỊA LÍ TRONG SGK**
 - **HOÀN THÀNH BÀI TẬP VÀO PHIẾU HỌC TẬP**
- Mọi thắc mắc quý PHHS và học sinh vui lòng liên hệ:**
GVBM: Thầy Nguyễn Ngọc Chính
SĐT: 0967293940